

BUXORO
DAVLAT
UNIVERSITETI

1930

“ZAMONAVIY PSIXOLOGIK TADQIQOTLAR TENDENSIYALARI”

XALQARO ILMIIY-AMALIIY ANJUMANI
TO'PLAMI

2024 - yil, 20 - aprel

www.buxdu.uz

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA KAFEDRASI

**ZAMONAVIY PSIXOLOGIK TADQIQOTLAR
TENDENSIYALARI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN
2024-yil 20-aprel**

Buxoro – 2024

o'z tasdig'ini topdi. Bu borada ijtimoiy-psixologik kompetentlik, eng avvalo, kasbiy faoliyat samaradorligini belgilashga va shaxs barkamolligini ta'minlashga xizmat qilishi aniq.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Olimov L.Ya. Psixodiagnostika va psixometrika asoslari. Darslik. "Durdona" nashriyoti. Buxoro. 2021. -B. 747.
2. Olimov L.Ya. Umumiy psixodiagnostika. "Durdona" nashriyoti. Buxoro. 2020. -B. 1103.
3. Olimov L.Ya., Maxmudova Z.M.. Psixodiagnostika va eksperimental psixologiya. o'quv qo'llanma. "Turon zamin ziyo" nashriyoti. T. 2020. -B. 820.
4. Olimov L.Ya., Nazarov A.M.. Xulqi o'g'ishgan bolalar psixologiyasi. O'quv qo'llanma. "Tafakkur avlodi" nashriyoti. Buxoro. 2020. -B. 490.
5. Olimov L.Ya., Bahronova M.O'. O'smirlar ma'naviyatini shakllantirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari. Science and education. Scientific journal. Volume 3, issue 3. March 2022 407-413 p.
6. Olimov L.Ya., M.B.Rasulova. O'smir shaxsi shakllanishida ahloqiy normalarning ijtimoiy-psixologik ahamiyati. Science and education. Scientific journal. Volume 3, issue 3. March 2022 675-683 p.
7. Olimov L.Ya. Sotsialno-psixologicheskiy podxod k issledovaniyu konfliktov. Vestnik integrativnoy psixologii.(jurnal dlya psixologov). 2019 god, Vipusk 19. 379-381 st.
8. Olimov L.Ya. Teoreticheskie osnovi pedagogicheskoy texnologii. Vestnik integrativnoy psixologii.(jurnal dlya psixologov). 2018 god, Vipusk 18. 163-165 st.
9. Olimov L.Ya. Teoreticheskiy analiz problemi kreativnosti v psixologii. Vestnik integrativnoy psixologii jurnal dlya psixologov. Vipusk № 23, 2021 g. S 237-241.

QO'RIQLASH XIZMATI XODIMLARI IJTIMOIIY-PSIXOLOGIK VA KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIGI

Maxmudova Zulfiya Mexmonovna

Psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Roziqova Munisa Fazliddinovna

Buxoro davlat universiteti talabasi

Jahonda yuqori malakali, raqobatdosh, mustaqil fikrlaydigan mutaxassislarni tayyorlashga bo'lgan ehtiyoj kundan kunga ortib bormoqda. Jahonda qo'riqlash xizmati xodimlari ijtimoiy-psixologik va kasbiy kompetentligining psixologik jihatlarini o'rganish, ularning ijtimoiy-psixologik kompetentligini rivojlantirish omillarini tadqiq etish, qo'riqlash xizmati xodimlarining ijtimoiy-psixologik kompetentlik ko'rsatkichlarini baholash, ijtimoiy-psixologik kompetentligini takomillashtirishga mo'ljallangan maxsus tizimlashtirilgan psixologik usullar majmuini ishlab chiqish bo'yicha izlanishlar olib borilmoqda. Qo'riqlash xizmati xodimlarining kasbiy faoliyatiga psixologik tayyorgarlik darajasini takomillashtirish, ularning ijtimoiy-psixologik kompetentligini rivojlantiruvchi ijtimoiy-psixologik omillar va mexanizmlarini aniqlash, qo'riqlash xizmati xodimlarining kasbiy tayyorgarlik rolini oshirish va ularning faoliyat samaradorligiga ta'siri masalasini aniqlash alohida tadqiqot muammosi sanaladi.

Psixolog qo'riqlash xizmati tizimida xizmat qilayotgan barsha xodimlar va harbiy xizmatchilarni axloqiy-ruhiy qo'llab-quvvatlashning mutlaqo yangi vazifalari, shuningdek, xodimlarning umumiy dunyoqarashi, ma'naviy va intellektual salohiyatini yuksaltirish, ularda vatanparvarlik, g'urur, iftixor, kasbiga sadoqat va yuqori mas'uliyat xislarini oshirish bilan bohlash vazifalarni belgilab beradi.

Kompetentlik va kompetensiya kategoriyalarining tuzilmasini o'rganish jarayonida bir nechta yo'nalishlarni ajratib ko'rsatish mumkin. Ko'pgina mualliflar faoliyatli yondashuvni istiqbolli deb baholaydilar, shuningdek ular kompetentlikni kasbiy faoliyatda namoyon bo'ladi va shu bilan bir qatorda uning asosi ham, deb hisoblaydilar. Bunday holatda kompetentlik jarayonning aniq doirasida samarali harakatni yuzaga keltirish uchun zarur bo'lgan ichki resurslar tizimi sifatida tushuniladi. Kompetentlik tuzilmasi quyidagi komponentlarga ajratiladi: yo'naltiruvchi va ijrochi, mazmunli (bilim) va jarayonli (ko'nikma), kognitiv va operatsional.

A.V.Xutorskiyning o'tkazgan ilmiy izlanishlarida, kompetentlik – o'ziga xos individual-psixologik xususiyat sifatida namoyon bo'lishi, kompetensiya esa insonning aniq bir muhitda samarali va sifatli faoliyati uchun zarur bo'lgan tayyorgarlikka qo'yilgan va oldindan belgilangan ijtimoiy talablardan iboratligini ta'kidlaydi.

Psixologik kompetentlik tuzilmasida J.G.Garanina quyidagi ikkita darajaning mohiyatini bilim, ko'nikma, malaka va fikrlash asosida talqin qiladi:

1) kategoriyalar, hissiy-emotsional obrazlar, ijtimoiy etalonlar, stereotiplar va boshqalar, hamda fikrlash tizimlari (ijtimoiy muammolarni hal etish bo'yicha reflektiv aqliy faoliyat);

2) amaliy, ijrochilik, ya'ni insonlar bilan o'zaro ta'sir o'tkazish malaka va ko'nikmalar tizimi. Yuqoridagi ikkala yo'nalish kompetentlikning reflektiv va progressiv xususiyatlarini ochib berishga xizmat qiladi.

Bizning fikrimizcha, agar shu ikki daraja bo'lmaganida edi kompetentlik tushunchasining mohiyati u qadar to'laqonli hisoblanmasdi.

I.A.Zimnaya kompetentlikni yo'naltirilganlik, maqsadni qo'ya bilish, xulqning hissiy-irodaviy boshqarilishi, qadriyatli-mazmunli munosabatlarni o'z ichiga olgan shaxs xususiyatlari sifatida qaraydi. Uning fikricha, kompetentlik tuzilishi quyidagi komponentlar tizimidan iborat:

a) shaxsning ichki psixik, tashqi xulqiy harakatida ushbu xususiyatlarni namoyon qilishga tayyorlik;

b) muvaffaqiyatga erishish uchun vazifalarni bajarishning vositasi, metodlari va dasturlarini anglash, ijtimoiy va kasbiy masalalarni yecha olish, tartib-intizom talablari va o'ziga xos bo'lgan me'yorlariga rioya qilish. Bu kompetensiyaning asosiy mazmun-mohiyatini quyidagicha mazmunda ochib beradi;

c) bilimlarni amaliyotda qo'llay olish tajribasi, ya'ni ko'nikma va malaka;

d) hissiy-irodaviy regulyatsiya, kompetentlikni namoyon qila olish qobiliyati, uning ijtimoiy va kasbiy o'zaro ta'sir holatlariga bog'liq holda namoyon bo'lishini muvofiqlashtirish sifatida.

Yuqoridagilardan ko'rinib turibdiki, kompetensiya tarkibida ijtimoiy-psixologik va kasbiy kompetentlikning namoyon bo'lish holatlarida o'zini-o'zi nazorat qilish, shaxsiy va kasbiy imkoniyatini namoyon qilish qobiliyatini aks ettiruvchi o'ziga xos belgilarni ajratish zarur. Sud psixologik ekspertizasi jarayonida o'z bilim, ko'nikma va malakalarni samarali qo'llash sud psixolog xodimidan o'zini-o'zi idora qilish va o'zini-o'zi boshqarishning psixologik mexanizmlarining shakllanishini talab qiladi.

A.V.Raysev tomonidan kompetentlik tushunchasining mohiyatida quyidagi bosqichlar keltirilgan: intellektual, amaliy, qadriyatli-mo'ljalli va nutqli. Shundagina mutaxassis kompetentligi har doim faoliyat turiga bog'liq bo'lgan aniq holatda namoyon bo'ladi.

L.G.Semushina asarlarida talqin qilishicha, malaka past, o'rtacha va yuqori darajada bo'lganligi tufayli mutaxassis tomonidan biror bir kasb yoki mutaxassislikning egallaganlik darajasini beligab beradi, deb ta'kidlaydi. Olim bu yerda malakani kompetentlik tushunchasiga yaqinlashtirishga uringan.

N.S.Aulova olib borilgan nazariy tahlillarga asoslanib shuni aytilish mumkinki, mutaxassislarni faoliyatga tayyorlashda ijtimoiy kompetentlikning quyidagi mezonlarini asos qilish kerakligini ko'rsatadi:

- shaxs reflektiv faolligi darajasi – hamkasblarga munosabat, shaxsiy ahamiyatli kasbiy sifatlarda ifodalangan ideal mutaxassis obrazini tanlash, o'z kasbga mosligini baholash, reflektiv (o'z tushunchasi va hatti-harakatlarni anglash) harakatlarning shakllanganligi;

- asosiy texnologik tayyorgarlik sifatida mazmunli-jarayonli, operatsional komponentning shakllanganlik darajasini, kasbiy faoliyatning vositalari, metodlari va yo'llarini egallash;

- bilish faollik darajasining o'zlashtirilgan kasbiy bilimlar tizimi, kasbiy masalalarni hal etish usullarini qo'llash ko'nikmasi;

- kasbning yuqori ijtimoiy belgilanganligida ishonchning shakllanganligi darajasi;

- samarali kasbiy faoliyat ko'nikmalarini o'zlashtirish zaruriyatining ahamiyatini anglash;

- ularni o'z kasbiy faoliyatida amalga oshirish yo'llarini topishga intilish;

- anglashning faollik darajasi.

Bizningcha, muallifning mazkur ta'rifida o'ziga xos ijtimoiy-psixologik omillar tizimiga alohida e'tibor qaratadi.

Bugungi kunda jahonda ijtimoiy-psixologik kompetentlikning quyidagi asosiy jihatlari alohida ahamiyat beriladi:

- a) ijtimoiy – o'ziga mas'uliyatni his etish, hamkorlikda qarorlar qabul qilish va unda faol ishtirok etish qobiliyati, turli etnik madaniyat va dinlarga tolerantlik, shaxsiy qiziqishning jamiyat talablari bilan mosligi;

- b) kommunikativ – turli tillardagi yozma va og'zaki tarzda muloqot qila olish qobiliyatiga egalik;

- c) ommaviy axborot vositalari orqali tarqatilayotgan ijtimoiy axborotga tanqidiy munosabat;

- d) kognitiv – doimiy ravishda ta'lim olish darajasini oshirishga intilish, o'zining imkoniyatini faollashtirish va amalga oshirishga bo'lgan ehtiyoj, ya'ni bilim va ko'nikmalarni mustaqil egallash, o'zini-o'zi rivojlantirish qobiliyati;

- e) madaniyatlararo kompetensiyalar;

- f) mustaqil bilish faoliyati sohasidagi kompetentlik;

- j) maxsus – kasbiy amallarni mustaqil bajarishga tayyorgarlik, o'z mehnati natijalarini baholash.

Shunday qilib, malaka ham kompetentlik kabi asosiy va kasbiy bo'lishi, shu bilan birga, kasbiy malakalarni ko'pincha oddiy malakalar deb nomlash ham mumkin. Ilmiy adabiyotlarda asosiy malakalar sifatida quyidagilar kiritiladi:

– shaxsning kasbiy tayyorgarligi darajasidan tashqaridagi uning ekstrofunksional bilimi, ko'nikmalari, individual xususiyalari;

– aniq kasblar guruhlari sohasidagi ishni bajarish uchun zarur bo'ladigan shaxsning umumkasbiy bilimlari, ko'nikmalari va malakalari, shuningdek, qobiliyatlari va sifatлари;

– turli jamoalarga moslashish va ularda samarali faoliyat uchun zarur madaniyatlararo va sohalararo bilimlar, ko'nikmalar, malakalar va qobiliyatlar.

NATIJARLAR

1-jadval

Kommunikativ ijtimoiy kompetentlik diagnostikasi bo'yicha olingan ma'lumotlar tahlili

Omillar		besh yilgacha ish stajiga ega bo'lgan xodimlar		besh yildan ortiq ish stajiga ega bo'lgan xodimlar		Farq (% hisobida)
		n ₁ -41		n ₂ -61		
		n	%	n	%	
«A» omil	Muloqotchan	16	39,01	40	65,6	±26,5
	Muloqotga kirishishga qiynaladigan	25	60,9	21	34,4	
	Jami	41	100	61	100	
«B» omil	Mantiqiy fikrlaydigan	19	46,3	33	54,1	±7,8
	Zaif fikrlaydigan	22	53,6	28	45,9	
	Jami	41	100	61	100	
«C» omil	Barqaror	13	31,7	43	70,5	±38,8
	Beqaror	28	68,3	18	29,5	
	Jami	41	100	61	100	
«D» omil	Optimizm	16	39,01	34	55,7	±16,6
	Pessimizm	25	60,09	27	44,3	
	Jami	41	100	61	100	
«K» omil	Ijodiy tafakkuri rivojlangan	14	34,1	38	62,3	±28,2
	Realist	27	65,9	23	37,7	
	Jami	41	100	61	100	
«N» omil	O'zini nazorat qila oladigan	19	46,3	45	73,8	±27,5
	Nazoratda qiyinchilikka uchraydigan	22	53,7	16	26,2	
	Jami	41	100	61	100	
«M» omil	O'ziga yo'nalgan	18	43,9	28	45,9	±2
	O'zgalarga yo'nalgan	23	56,1	33	54,1	
	Jami	41	100 ¹	61	100	
	Jami	41	100 ¹	61	100	

“Kommunikativ ijtimoiy kompetentlik diagnostikasi” metodikasidan olingan natijalar tahliliga ko’ra “A” omil bo’yicha “muloqotchanlik” besh yilgacha ish stajiga ega bo’lgan xodimlarga nisbatan besh yildan ortiq ish stajiga ega bo’lgan xodimlarda 65,6% (+26,5%) ni, aksincha, muloqotga kirishishga qiynalish 34,4 % (-26,5%) tashkil qildi. Ko’rinib turibdiki, sud psixolog xodimi faoliyati ish staji va tajribasining ortib borishi bilan bog’liq omil hisoblanadi. “B” omil bo’yicha “mantiqiy fikrlash” darajasi besh yil stajga ega bo’lganlarga nisbatan besh yildan ortiq ish stajiga ega bo’lgan xodim 54,1% ni (+7,8%), “zaif fikrlash darajasi” esa besh yilgacha mehnat faoliyati davomiyligiga ega bo’lgan sud psixolog xodimlarda 53,6% ni (-7,8%) ko’rsatdi. Lekin bu omil bo’yicha besh yil va besh yildan ko’p ish stajiga ega bo’lgan xodimlar ko’rsatkichlari o’rtasidagi farq oralig’i ($\pm 7,8$) keskin tafovut qilmaganligini ko’rishimiz mumkin. “Mantiqiy fikrlash” qobiliyati sud psixolog xodimi faoliyati uchun muhim jihat hisoblanib, bu qobiliyat yillar mobaynida shakllanishi aniqlandi. Bunda bevosita intellektual rivojlanish jarayonning roli beqiyosdir. “Barqarorlik” va “beqarorlik” omillari bo’yicha ham besh yildan ortiq 70,5%, beqarorlik esa besh yilgacha 68,3% ni ($\pm 38,8$) tashkil etdi. Bundan ma’lum bo’ldiki, barqaror ijtimoiy munosabatlar yillar davomida taraqqiy qiladi. Keyingi mezon, ya’ni, “optimizm” va “pessimizm” omili bo’yicha besh yilgacha optimizm 39,01% ni, “pessimizm” esa besh yilgacha ish tajribasiga ega bo’lgan sud psixolog xodimlarda 60,09 % ni tashkil etdi. Optimizm, ya’ni yuqori kayfiyatda atrofdagilar bilan munosabatga kirishish 5 dan ortiq ish tajribasiga ega bo’lgan sud psixolog xodimlarda ustun bo’lsa, pessimizm – ya’ni kayfiyatdagi o’zgarishlar, shaxsiy pragmatik kelishmovchiliklar va muloqot jarayonidagi uzilishlar besh yilgacha ish tajribasiga ega bo’lgan psixologlarda yuqori o’rin egallashi aniqlandi ($\pm 16,6\%$).

“K” omili bo’yicha “ijodiy tafakkuri rivojlanganlik darajasi” besh yilgacha 34,1 % ni, realistlar esa 65,9 % ni tashkil qildi. Bundan ko’rinib turibdiki, muloqot qilish davomida besh yilgacha realistik tafakkur besh yildan ortiq ish stajiga ega bo’lganlarda esa voqealarga kreativ yondashish, erkin munosabat bildira olish va tahlil qilish kabi sifatlar rivojlanar ekan.

Keyingi omil bo’yicha “O’zini nazorat qila olish” omili besh yilgacha 19 nafar shaxsda 46,3 % ni, “O’zini nazorat qilishda qiynalish” esa besh yildan ortiq stajilarda 45 respondent ishtirokida 73,8 % da namoyon bo’ldi. So’nggi omil bo’yicha tahlil qilinganda “o’ziga yo’nalganlik” besh yildan ortiqish stajiga ega bo’lgan 28 nafar respondent ishtirokida 45,9%ni “o’zgalarga yo’nalganlik” 23 nafar respondent bilan besh yilgacha 56,1%ni tashkil qildi. Unga ko’ra kommunikasion muomala jarayonida o’ziga bo’lgan munosabatning ustunligi besh yildan ortiq vaqt ichida to’liq shakllanadi, ungacha esa o’zgalarga, ya’ni ijtimoiy muhitga e’tibor bevosita ustunlik qiladi. Ushbu tahlillar 1-jadvalda yanada aniqroq o’z aksini topgan.

Demak, o’rganilgan empirik natijalar asosida qo’riqlash xizmati xodimlarining ijtimoiy-psixologik kompetentligiga ta’sir etuvchi psixologik omillar (ish tajribasiga qarab) turli ko’rinishda bo’lishi mumkinligi kuzatildi. Ushbu omillarni aniqlash asosida qo’riqlash xizmati xodimlarining ijtimoiy-psixologik kompetentligini oshirishdagi mavjud bo’lgan muammolarni bartaraf etish bo’yicha muayyan darajadagi psixologik tahlillar olib boriladi va shu tahlil natijalari asosida ularga psixologik xizmat ko’rsatishning keyingi vazifalarini aniqlab beradi.

Demak, o’rganilgan empirik natijalar asosida qo’riqlash xizmati xodimlarining ijtimoiy-psixologik kompetentligiga ta’sir etuvchi psixologik omillar (ish tajribasiga qarab) turli ko’rinishda bo’lishi mumkinligi kuzatildi. Ushbu omillarni aniqlash asosida qo’riqlash xizmati xodimlarining ijtimoiy-psixologik kompetentligini oshirishdagi mavjud bo’lgan muammolarni bartaraf etish bo’yicha muayyan darajadagi psixologik tahlillar olib boriladi va shu tahlil natijalari asosida ularga psixologik xizmat ko’rsatishning keyingi vazifalarini aniqlab beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Maxmudova Z.M., Olimov L.Ya. O'smirlarda ekstremal vaziyatlarda psixologik himoya mexanizmlarini shakllantirish. Monografiya. "Buxoro viloyat bosmaxonasi MChJ" nashriyoti. Buxoro. 2021. -B. 160.
2. Maxmudova Z.M., Olimov L.Ya. Psychodiagnostics. O'quv qo'llanma. "Turon zamin ziyo" nashriyoti. Toshkent 2014. -B. 298.
3. Olimov L.Ya. Psixodiagnostika va psixometrika asoslari. Darslik. "Durdona" nashriyoti. Buxoro. 2021. -B. 747.
4. Olimov L.Ya. Umumiy psixodiagnostika. "Durdona" nashriyoti. Buxoro. 2020. -B. 1103.
5. Olimov L.Ya., Maxmudova Z.M.. Psixodiagnostika va eksperimental psixologiya. o'quv qo'llanma. "Turon zamin ziyo" nashriyoti. T. 2020. -B. 820.
6. Olimov L.Ya., Nazarov A.M.. Xulqi o'g'ishgan bolalar psixologiyasi. O'quv qo'llanma. "Tafakkur avlodi" nashriyoti. Buxoro. 2020. -B. 490.
7. Olimov L.Ya., Bahronova M.O'. O'smirlar ma'naviyatini shakllantirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari. Science and education. Scientific journal. Volume 3, issue 3. March 2022 407-413 p.

TALABALARDA TANQIDIY FIKRLASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHDA ADAPTATSION PSIXOLOGIK MUAMMOLAR

Ramazonov Jaxongir Djalolovich

Psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Rajabova Sadoqat Xoliq qizi

Osiyo xalqaro universiteti, 1-kurs magistranti

Bugungi globallashtirish jarayoni butun dunyo bo'ylab yuqori cho'qqiga chiqqan bir paytda, axborotlarning ochiqligi va ommaviy kommunikatsiyaning kuchayishi natijasida, odamlar orasida xilma-xil fikrlashni olib kelmoqda. Bunday vaziyat ijtimoiy fikr va munosabatga ega bo'lmagan insonni xatoga yo'l qo'yishiga sabab bo'lishi mumkin. Zamonaviy pedagogika va psixologiyaning vazifasi mustaqil fikrlaydigan va izchil samarali faoliyat yuritadigan barkamol shaxsni tarbiyalashdir. Hozirgi zamonda insonning aqliy intellektual darajasini uning bilimlari qay darajada ko'p egallanganligi, xotirasidagi ma'lumotlarning ko'pligi bilan emas, balki tanqidiy fikrlash orqali zarur bilimlarni ajratish, ularni tahlil qila olish so'ngra ulardan foydalanib mustaqil yechimga kela olishi bilan aniqlanadi.

Talabalarda tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish ularda o'ziga nisbatan ishonch, mustaqil, ongli nuqtai nazarga ega munosabatlarning shakllanishini nazarda tutadi. Bunday ko'nikma orqali har bir talaba yoshlar ta'lim olayotgan bilimning ishonchli, samarali bo'lishini ta'minlaydi. Tanqidiy fikrlash - bu mavjud bo'lgan fikrlarni asoslashga imkon beradigan obyektiv va ijtimoiy tan olingan fikrlash va mulohaza qilish usullari (isbot, dalil, tahlil, mezon va boshqalar) qo'llaniladigan, ochiq muammoli vaziyat to'g'risida maxsus tashkil etilgan fikrlash, ijtimoiy nutq muhitida ko'rish, yechimlar va ularni baholay olishdir. Talabalar muammoli vaziyatga kirar ekan, ular tahlil qilish, tanqid qilish, me'yorlash kabi aqliy harakatlarni amalga oshiradi. O'qituvchi birinchi navbatda ta'lim oluvchini bu jarayonga jalb eta olishi, unga o'z fikrini yoritishda zarur shart-sharoit va muhit yaratib berishi lozim. Yechilishi kerak bo'lgan

MUNDARIJA	
3	<i>Obidjon Xamidov Xafizovich</i> Kirish so'zi
I-SHO'BA ZAMONAVIY PSIXOLOGIYIK TADQIQOTLAR METODOLOGIYASI	
5	Nazarov Akmal Mardonovich Rivojlantirish psixologik xususiyatlari
10	<i>Najmetdinova Nargiza Sayfedinovna</i> Boshlang'ich sinflarga informatika fanini o'qitish metodikasi (1-sinflar misolida)
12	<i>Yelibayev Jaxanger Tungishebeyevich</i> Bo'lajak psixologlarda empatiya shakllanishining ijtimoiy-psixologik xususiyatlari
14	<i>Jabborov Xazrat Xusenovich</i> Milliy tarbiya ijtimoiy-psixologik jarayon sifatida
17	<i>Tajibayev Shohruh Maqsudovich</i> Stress: nazariy asoslari, turlari va hayotda namoyon bo'lish shakllari
19	<i>Kudratov Akmaljon Ibodillayevich</i> Ijtimoiy jarayonlarning shaxs ma'naviy ehtiyojlari xarakteriga psixologik ta'siri
23	<i>Safarov Dilmurod Xalimovich</i> Maktab direktorlarining samarali boshqaruvini tashkil qilishda ijtimoiy-psixologik kompetensiyalarning ahamiyati
26	<i>Ro'ziqulov Faxriddin Rasulovich</i> O'zbek oilasida ajralish muammosini o'rganishning hozirgi holati
29	<i>G'aybulloyev Alisher Asadovich</i> Bulling in schoolchildren socio-psychological mechanisms of normalization of behavior
33	<i>Rahmatova Nasiba Sobirovna</i> Xulq-atvorda va shaxslararo munosabatlarda irodani rivojlantirish
35	<i>Amonova Sanobar Xamidjonovna</i> Talabalar faoliyatida koping strategik hulq namoyon bo'lishining psixologik tavsiflari
37	<i>R.A.Abdurasulov</i> <i>G.S.Xudoyqulova</i> Ta'lim tizimida psixologik xizmatni samaradorligini oshirish masalalari
40	<i>Axmedova Zarrina Djamilovna</i> <i>Axtamova Ferangiz G'ayrat qizi</i> Onkologik kasalikka chalingan bemorlarning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari
43	<i>Haydarbek Hamdamov</i> Pozitiv psixologiya – yangi shakllangan maktab
47	<i>Д.Д. Шарипова</i> Формирование психогигиены межличностных отношений- эффективный путь социально-психологического и профессионального развития личности
49	<i>Raximova Indira Igorovna</i> <i>Abdumalikova Mashhura Xusan qizi</i> Himoya orderi- zo'ravonlikdan jabrlangan ayollarning huquqiy kafolatidir

51	<i>Avezov Olmos Ravshanovich</i> <i>Najmidinova Guzal Axlitdinovna</i> Globalashuv sharoitida komil insonni tarbiyalash muammolari
53	<i>Rustamov Shavkat Shuxrat o'g'li</i> <i>Niyozova Zarina Otabek qizi</i> Talabalarni manipulyatsiya ta'siridan himoya qilishning ijtimoiy psixologik asoslari
56	<i>Olimov Laziz Yarashovich</i> <i>Ispandiyorova Gullola Otabek qizi</i> Sud psixolog ekspertining ijtimoiy-psixologik kompetentlikni o'rganish – psixologik muammo sifatida
59	<i>Ismatova Dilafruz Tuymuratovna</i> <i>Sayfullayeva Shahinabonu G'ayrat qizi</i> Bola faoliyatini tashkil qilishda oilaning roli hamda oilada axloqiy va madaniy malakalarni shakllantirish
62	<i>Шарипова Асаль Сарваровна</i> Исследование особенностей социально-психологической адаптации подростков, проживающих в семьях с насилием
65	<i>Nuralieva Dildora Mamurjonovna</i> Shaxsga jamiyat ijtimoiy jarayonlarining o'zaro ta'siri tizimida oila va nikoh munosabatlarining ahamiyati
67	<i>Akramov Abdufattoh Shavkatovich</i> Sog'lom turmush tarzi muammolarining uslubiy asoslari
70	<i>Jumayev Ulug'bek Sattorovich</i> Tolerantlik – madaniyatlararo muloqot kompetensiyasining ko'rsatkichi sifatida
74	<i>Gaforov Shavkat Usmonovich</i> AHOLI SOG'LIGIGA MUHITNING TA'SIRI
76	<i>Panoyev Elshod To'ymurod o'g'li</i> Ichki ishlar bo'limi boshlig'ining ijtimoiy-psixologik kompetensiyasi: muammolar va rivojlanish yo'llari
80	<i>Jo'rayev Qo'ldoshjon Ismatullo o'g'li</i> Talabalarda kommunikativ kompetentligini rivojlantirishning nazariy asoslari
82	<i>Ubaydullayeva Naziraxon Fazliddinovna</i> Viktor franklning hayot va ijod yo'li: logoterapiyaning yaratilish tarixi
85	<i>Hikmatova Aziza Quvvat qizi</i> General understanding of the issue of stylistics and stylistic devices in english
	2-SHO'BA. PSIXOLOGIK XIZMAT NAZARIYASI VA AMALIYOTI
90	<i>Akramova Feruza Akmalovna</i> Farzand tarbiyasida ota-onalar mas'uliyatini oshirish zarurati va psixologik omillari
93	<i>Otajonova Odinaxon Alijonovna</i> Shogird kamolotida o'qituvchi murabbiyning shaxsiy va kasbiy fazilatlarining o'ziga xos ijtimoiy psixologik xususiyatlari
97	<i>Olimov Laziz Yarashovich</i> <i>Roziqova Munisa Fazliddinovna</i>

	Sud va tergov jarayonida psixolog kompetentligining o'ziga xosligi
101	<i>Maxmudova Zulfiya Mexmonovna</i> <i>Roziqova Munisa Fazliddinovna</i> Qo'riqlash xizmati xodimlari ijtimoiy-psixologik va kommunikativ kompetentligi
106	<i>Ramazonov Jaxongir Djalolovich</i> <i>Rajabova Sadoqat Xoliq qizi</i> Talabalarda tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishda adaptatsion psixologik muammolar
109	<i>Dehqonboyev Shohajahon Oybek og'li</i> Sud psixologik ekspertizasini o'tkazishga qo'yilgan talablar tahlili
112	<i>Maxmudov Obloqul Toxirovich</i> O'quvchilarni kasb tanlashga tayyorlashning psixologik ilmiy – amaliy masalalari
114	<i>Aktamov Shohzod Ravshan o'g'li</i> Zamonaviy psixologiyada liderlik muammosini o'rganishning ilmiy an'analari
116	<i>Gadoyeva Munira Muxammedovna</i> Oilada o'smirlik davridagi egoistlikning ijtimoiy -psixologik xususiyatlari
119	<i>Po'latova Madina Shavkatovna</i> <i>Khamidova Sitara Bobir qizi</i> Pedagogical and psychological determinants of the development of the attention of primary school students
123	<i>Axmadov Nazirjon Rahmat o'g'li</i> <i>Saksonova Mastura Sayotovna</i> Surunkali somatik kasalliklar bilan xastalangan bemorlar psixologiyasi
127	<i>Elov Ziyodullo Sattorovich</i> <i>Mardonova Marjona Orif qizi</i> Motivatsiya va motivlarni o'rganishning ijtimoiy psixologik xususiyatlari
130	<i>Kurbonova Dilfuza Samiyevna</i> Jamiyatda psixologiya va psixologik xizmatning o'rni
133	<i>Kamolova Sabrina Habibovna</i> Turli muassasalar va mahallalarda psixologik xizmat ko'rsatish sifati
136	<i>Sattarova Gulnora Ikromovna</i> <i>Primova Saxzoda Shomurodovna</i> Eshitishda nuqsoni bor bo'lgan o'smirlar hissiy va irodaviy sifatlarining korrelyatsiyasi
139	<i>Sattarova Gulnora Ikromovna</i> Jismoniy rivojlanishda nuqsoni bo'lgan o'smirlarda hissiy-irodaviy sifatlarini belgilovchi faktorlar
	3-SHO'BA UYUSHMAGAN YOSHLARGA PSIXOLOGIK XIZMATNI KO'RSATISH USULLARI
144	<i>Saidov Azamat Ismoilovich</i> Oilada yoshlarning sog'lom turmush tarzi to'g'risidagi tasavvurlari shakllanishi muammosining ilmiy-nazariy asoslari
149	<i>Omonov Sherhali Ibroxim o'g'li</i> Shaxsning pulga bo'lgan munosabatini shakllantiruvchi psixologik omillar